

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevih ulicah št. 8. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja dvakrat na teden, vsak torek in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo na leto 8 kron, pol leta 4 krona, 8 mesece 2 kroni. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 18 kron, pol leta 6 kron 60 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krona temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratne inseriranje znaten popust.

German Ducar in občina Svetina.

Iz civilnega akta c. kr. okrajnega sodišča opr. št. Cb. III. 128/4 posnamemo sledečo korespondenco med sodnijskim tajnikom pl. Ducarjem in občino Svetina, oziroma c. kr. okrajnim glavarstvom v Celju:

1. Dopis c. kr. okrajnega sodišča v Celju na občino Svetina:

An das

Gemeindeamt

Svetina.

Man ersucht um Mitteilung, ob Anton Hrovat Grundbesitzer in Svetina noch immer derart krank ist, dass es ihm unmöglich ist bei Gericht zu erscheinen und bis wann er vorraussichtlich genesen könnte.

K. k. Bezirksgericht Cilli Abt. III, 9. I. 1905.
Dr. Ducar m. p.

2. Odgovor župana:

Ker se nisem jaz podpisani župan nemščine učil, ne vem, kaj se želi vedeti v tem pismu in ker nimam v Svetini nobenega, ki bi razjasnil to in ker so sodnijske oblasti tudi dolžne županom v slovenskem jeziku pisati, prosim torej, da se mi po slovenski piše, da bom lahko ustregel vsakemu zahtevanju.

Svetinska občina 12. prosinca 1905.

Jelenc m. p.

(Pečat.)

3. Drugi dopis sodnije na občino:

Nachdem im Sprengel sowohl die deutsche als slovenische Sprache landesüblich sind, wird das Gemeindeamt nochmals ersucht, mit Abstandnahme des angeführten Grundes das hg. Ersuchen betreffend Anton Hrovat, ob derselbe noch immer derart krank ist, dass es ihm unmöglich ist, bei Gericht zu erscheinen und bis wann er voraussichtlich genesen könnte, bei sonstiger Anzeige an die k. k. Bezirkshauptmannschaft, zu entsprechen.

K. k. Bezirksgericht Cilli, Abt. III, 20. I. 1905.
Dr. Ducar m. p.

4. Ovadba na c. kr. okrajno glavarstvo v Celju:

An die Bezirkshauptmannschaft

Cilli.

In der Rechtssache des Georg und der Ursula Romih, Grundbesitzer in Svetina gg. Alois Mehle Grundbesitzer und Josef Ratajc, Bestandnehmer,

ebendort wurde das Gemeindeamt Svetina mit hg. Note d. 9. Jänner 05 Cb III 128/4 um Mitteilung, ob Anton Hrovat, Grundbesitzer in Svetina noch immer derart krank ist, dass es ihm unmöglich ist, bei Gericht zu erscheinen und bis wann er vorraussichtlich genesen könnte, ersucht und zwar, nachdem im Sprengel sowohl die deutsche als slovenische Sprache landesüblich sind, in deutscher Sprache. Das Gemeindeamt verweigert trotz Betreibung die Antwort, da die dortigen Funktionäre diese Sprache nicht verstehen. Man bringt diesen Fall zur Anzeige mit dem Ersuchen um eheste Abhilfe und Belehrung der Gemeinde, dass sie gehalten sind ebenso deutsche wie slovenische Zuschriften der Behörden anzunehmen und zu beantworten.

K. k. Bezirksgericht Cilli, Abt. III, 2. Februar 1905.

Dr. Ducar m. p.

Iz te korespondence je razvidno, da celjski gg. sodnijski uradniki nemškega mišljenja ne marajo uvaževati tehtnega razloga zoper sprejem samonemških dopisov, namreč neznanja nemščine, temveč kljub temu vsiljujejo dopise samo v nemščini spisane, kakor da bi bili poklicani razširjati nekak nemški „državni“ jezik. — Pri tem pa gotovo prezirajo, da rešujejo občine dopisov sodišč v prenešenem dolokrogu, da je tako reševanje od strani občine usluga napram sodiščem in je skrajna domisljavnost od c. kr. sodišč, če zahtevajo od županov, ki ne znajo nemščine, da bi si menda najeli za reševanje takih dopisov celo tolmače, ker sodišče zahteva usluge itak brezplačno. Nemške uradnike pri naših sodnijah resno opozarjamo, da nehajo uganjati v uradih germansko politiko, proti čemur se bo že našla odpomoč. — Gospoda župana v Svetini prosimo, da bi dal uredništvu „Domovine“ na razpolago rešitev c. kr. okr. glavarstva na citirano famozno avadbo dr. pl. Ducar-ja, da se v listu objavi.

S ponosom in zaupanjem gledamo na možanarodnjaka, ki prezira šikane vladnih hlapcev, ki so med nami od danes do jutri. Ljudem Ducarjevega kopita se mora enkrat eksemplarično pokazati, da v državni službi ne bodo brili norcev. Za to jih narod ne potrebuje. Poskrbeli bomo, da zve ministrstvo o tem slučaju.

Schiller.

Danes je 100 let, odkar je umrl nemški pesnik Friderik Schiller, katerega z Goethe-jem imenujejo nemška kneza pesnikov (Dichterstürsten). Razmere, v katerih je živel in pesnikoval Schiller, so pač čisto drugačne, kakor doba, v kateri živimo mi, in tudi njegove pesmi se ne prilegajo več tako, kakor poprej in kakor še leta 1859, ko se je slavila stoletnica Schillerjevega rojstva, nemško čitajočemu občinstvu. Oni sveti idealizem v poeziji, v ljubezni, v življenju samem, oni „vihar in naval“ (Sturm und Drang) po svobodi, ki veje iz Schillerjevih pesmi in dram, ne ugaja več današnjemu človeškemu rodu. V Nemcih je za Schillerjem Heine zasmehoval Boga, blatil ideale in skrunil ljubezen, za tem pa so prišli „realisti“, ki so s trdimi pogoji življenja vred s prestolov dejali ženske srednjih in višjih stanov, katere je Schiller toliko čestil, „emancipirali“ jih in postavili jih ene v delavnice vseh vrst, druge pa, ki ne delajo ničesar, začeli opisovati kot ničvrednice, ki ne „predejo in tkejo“ več nebeskih rož v posvetno življenje, ampak so „umetnice vžitka“. Tako se razvija slovstvo pesniško tudi v Slovincih in nekateri še ženski ne dajo več veljati s Prešernom: „prej bogastvo Ti, zdaj lepa stvar“, ampak — jemljejo ženstvu vso poezijo, ki ga je krasila poprej!

Razmere sedajne dobe torej niso po tem, da bi se Schillerja svet spominjal s takim navdušenjem, kakor ga ukazuje avstrijska vlada za vse šole z nemškim učnim jezikom. Ako pa tako zvana „nemška“ mesta, kakor Celje, Maribor in Ptuj slavijo Schillerja iz povodov svoje nemško-nacionalne politike, pregreha je to na čistem človekoljubji Schillerjevem. Kako si je Schiller mislil svobodo narodov, pravi tako lepo v poklonitvi svojega „Tella“:

Wenn ein Volk, das fromm die Herden weidet,
Sich selbst genug, nicht fremden Guts begehrt,
Den Zwang abwirft, den es unwürdig leidet,
Doch selbst im Zorn die Menschlichkeit noch wahrt,
Im Glücke selbst, im Siege sich bescheidet,
Das ist unsterblich und des Liedes wert.
(Če ljudstvo mirno črede pase,
Svoje brani, ne išče tujega blaga,
Pa spone sterc, ki ga vežejo nevredno,
A jezo svojo nad tlačiteljem brzda,
V sreči, v zmagi ljudomilo se drži,
To je nesmrtno in opevanje zasluži.)

Dandanes je pri zmagujočih narodih milost neznana. Naši sosedje Nemci in janičarji slovenski, ki so k njim utekli, hočejo prav tako, kakor despotski vladarji v Schillerjevi dobi, uničiti vso

LISTEK.

Karin.

Zgodovinska povest. — Spisal Mavro Jokay. Prevel Prost. Mrvičkov.

(Dalje.)

VII.

Z grozô se vstavi Sovronija pred durmi dvorane, v kateri se je zabaval Karin s svojimi drugovi.

Prizor, ki se je razgrnil njenim očem, zdi se jej strašnejši od mučilišč po ječah, strašnejši od levinjakov. Pijani služabniki opevajo, valaje se po tleh s pijanimi senatorji, podle slavospeve: moški z olepotičenimi lici v ženskih krilih pojo nesramne ditirambe, spremljajoč jih s harpo. Na glavi nosijo ženski nakit in na njem onečastčen hrastov venec. Najvišji uradniki državni, konzuli, prefekti in tribuni so se ponižali v Satire in Faune ter plešejo z nesramnicami, ki nosijo prosojna krila, na čijih licih in v katerih očeh plapolata ostuden ogenj živinske strasti. In sredi tega

vražjega kroga leži Karin, sam največja sramota svojemu bagru. Na obrazu mu je zanetilo vino poltno dražest, in orgijske scene onemoglo strast; od las mu kapla vonjajoče olje.

Stresla se je bila Sovronija pri tem pogledu, ki je kazal povsodi oni in isti značaj, naj je pogledala kamor koli. Prvič v svojem življenju pozabi na boga, ki je najbližji tam, kjer je sila največja. Toda kdo bo pač mislil tedaj na božjo prisotnost, kjer je žrtev vragu?

Krščanska deva, tresoč se, seže za pas; nehote je to storila, ne da bi se bila domislila sestrinega spomina. Ko pa začuti ročaj v svoji roki, se jej mahom vrne zavest. Takoj je zopet hrabra, odločna Rimljanka in stopi drzovito v krog plesalcev ter se ponosno postavi pred Karina.

Si li ti oni, ki ga v Rimu imenujejo Avgusta, ga vpraša z zaničljivim pogledom.

Smehlja se dvigne Karin z ležišča.

Od kdaj pomeni beseda „Avgust“ v rimskem jeziku podlost in sramoto, nadaljuje deva, ter upre svoje oko v Karina. Kaka prokleta usoda te je poslala v Rim, da zbiraš okolu sebe vse

najgnusnejše, vse proketo? Ne čutiš li pod svojimi nogami, da se ziblje zemlja, ne čuješ li nebeskega groma, te li ne plaši krik in vik milijonov barbarov, ki se ti bližajo, s spanja, ki te preverijo, da tej zemlji nisi gospodar, nego le prah, ki razpade pred božjim dihom, ki ni boljši od prsti, v katero so ga bili zagrebli!

Karin se okrene k Eviju, rekoč:

Res, nisi me prevaril. To ti je čudovita ženska.

Da, prekrasna je! Besni, jezi se, kletev ti bode še povišala lepoto. Čim hujše proklinjaš, tem dražja bodeš mojemu srcu!

Človeče, nad taboj biva neviden sodnik, ki beleži tvoje misli.

Tako mi Panteona! Te podobe še manjka v vrsti boginj. Evij, takoj mi dovedi kiparja, zgradite tempelj, postavite vanj obraz te boginje ter jo imenujte: Venus belatrix.

Umetnik, ki je pripadal dvoru, se nemudoma dridenja ter prime za stil in voščeno tablo.

S strahom zapazi Sovronija, da ob enem veže Evij njene besede v verze in kipar črta forme njenega telesa na tablo. Takoj umolkne.

svobodo drugih narodov. Vzor so jim pri tem Madjari. Schiller piše o tem: „Velika in pomirljiva je zavest, da je zoper trmasto nasilstvo vladarjev še pomoč, da človeška svoboda najhujše naklepe premore, da srčen upor tudi povzdigneno roko despotov upogne in viteška stanovitnost tudi najhujšo grozovitost potere“.

Kar govori Posa v „Don Carlosu“ in plemenita Schillerjeva duša sploh nasprotuje današnji nemški politiki, posebno tudi v Avstriji. Schiller pravi: „Pravico ima vsak značaj samosvoj, krivice druge ni, ko protislov v sebi samem“.

Avstrija je zagotovila prvokrat pred več ko petdesetimi leti (1848), zadnjič pred 38. leti (1867) enakopravnost svojim narodom, in ti so danes v hujšem boju za njo, ko kedaj, — proti vladi tako, kakor proti „trmastemu nasilstvu“ Schillerjevih rojakov. Schiller poje: „Ewigkeit geschwornen Eiden, Wahrheit gegen Freund und Feind, — Untergang der Lügenbrut!“ („Večnost prisegam danim, Resnico prijatelju in sovražniku, smrt lažnjivi zalegi!“).

Tega vsega pač sedajni Schillerjevi slavitelji ne posnemajo. Ako bi se s Schillerjevimi slavnostmi hoteli obuditi in prebuditi njegovi ideali, ako bi njegovo sveto svobodoljubje hotelo se kazati mladini in ljudstvu, prav bi bilo! Kakor so pa stvari, slavijo nemškonacionalci, t. j. grdi sovražniki prave svobode, Schillerja in onečasujejo njegov spomin! Naša mladina bode šla k tem slavnostim! Svetujemo pa ji, da si osvobodi duhove s čitanjem živo, svobodoljubje dihaajočih Schillerjevih spisov, posebno Tell-a in si nabira iz njega orožje zoper nemško silo.

Domače in druge vesti.

— **Kje so pa Jugoslovani?** Češki, poljski in nemški listi objavljajo vesti, da se kmalu ministrstvo „parlamentarizuje“. Osnovala se bo baje koalicija Čehov, Poljakov in Nemcev. Imenujeta se že dva Čeha in dva Poljaka, ki imata vstopiti v ministrstvo. Spričo teh vesti nas mora navdajati skrb za bodočnost. Ali ni morda ta zveza nadaljevanje frivolne Koerberjeve igre: oškodovati Nemce na slovanskem jugu za izgube na severu? Slovenske dežele, straža Adrije, so že od nekdanjega predmeta nemškega poželenja, in bojimo se, da pomenja zanje ustanovitev novega ministrstva novo nevarnost. Nemška vlada pač ve, da imamo Jugoslovani v solidarnosti s severnimi brati močno zaslonbo, zato bi rada zabila med nas zagozo. — Ob tej priliki se pač mora z vso odločnostjo povdariti naša zahteva po jugoslovanskem ministru-krajanu.

— **Našim poslancem.** Češka poslanca Pacak in Pantuček sta bila pri vojnem ministru, da posrednjeta glede zahteve mesta Prage, da naj imajo vsa vojaška poslopja poleg nemških tudi češke napise. Vojni minister jima je izjavil, da vstraja na svojem, že v delegacijah označenem stališču, da naj imajo vsa vojaška poslopja napise v jeziku prebivalstva. Minister je obljubil, da bode skrbel sam zato, da dobe vsa vojaška poslopja češke napise. Ako stoji minister sam na tem, samo ob sebi umevnem in edino pravilnem stališču, bode za naše ozir. za vse slovenske poslance malenkost, da dosežejo isto tudi za vse vojašnice na Slovenskem. Mi trdno pričakujemo od naših zastopnikov, da se potrudijo do ministra ter dosežejo, kar nam gre. Sploh dosegaajo češki

Niti beseda jej ne pride več črez ustni, niti se jej gane poteza na obrazu.

Žuri se, ako hočeš narisati podobo Veneris belatricis, pravi Karin kiparju. Po preteku ene ure bode Venus victa. Ne obrne svojih oči od njenega obraza in se primakne k deklici.

A ona se ne gane; mrzla kakor soha, stoji pred njim. — Kako da ne besniš več? Jodi se, — stotero mi povečaj nasladi, ki jo mi občuti srce. Psuj, zmirjaj, kolni, a jaz te bodem objel, poljubil ter zblaznel same radosti.

Toda deva molči; obličje jej je ledeno mrzlo.

A, ti bi mi rada pogasila ogenj s svojim mrzlim obrazom. Opazila si, da me zabava tvoja stidljivost, tvoja jeza in zdaj bi se delala rada, kot da ti je mahom zginila z obličja rdečica in gnjev, da me oropaš užitka najslajšega veselja! Sluge, strgajte jej krilo s telesa!

Nemo potegne Sovronija bodalo iz-za pasa ter se drzno ozira okolo.

Osupel obstane Karin v položaju, v katerem ga je bil presenetil ta nepričakovani dogodek. Vsi stoje kot okameneni. Le Evij se ojači ter se priplazi z leopardovim smehljajem k devi.

poslanci z osebno intervencijo pri ministrih jako lepe uspehe, ker ne omejujejo svojih izvajanj in zahtev na debate v budgetni razpravi. — Ob tej priliki si dovoljujemo opozarjati naše gospode poslance, da je skrajni čas, da od železniškega ministra zahtevajo z vso odločnostjo slovenskih napisov na postajah Velenjske železnice, kjer je prebivalstvo izključno slovensko, in da nam dobe za Celje slovenski poštni pečat, ki se nam obeta že leta in leta. Znano je tudi, kako nesramno se je odrekel slovenski Dobrni slovenski pečat, pa v svoje veliko začudenje še nismo slišali o nikakem tozadevnem koraku na pristojnem mestu. — Nekoliko gre sicer ta brezposelnost in neskrbnost gotovo na rovaš volilcev samih, ki ne informujejo o vsem, kar se jim godi nezakonitega, svojih poslancev. Tu je treba v prvi vrsti med njimi in narodom ožjega stika.

— **Ljudski shod v Žalcu.** Za ljudski shod, ki se vrši prihodnjo nedeljo v Žalcu, vlada veliko zanimanje. Naznanila ga naznanjajo po vseh večjih krajih savinske doline. Zopet bodo se enkrat sešli Slovenci od blizu in daleč v zvesto narodnem trgu Žalcu, da se pogovorijo o položaju slovenske stvari in stavijo nasproti poklicanim činiteljem v tem oziru svoje odločne zahteve. Zelo želeli je, da se shoda udeležijo med drugimi zlasti vsi občinski predstojniki in zastopniki ter uradniki, ker se bode sklepalo tudi o nveljavljenju rabe slovenskega jezika nasproti javnim oblastim, sodnijam in političnim uradom. Ker že dolgo ni bilo shoda enake vrste in ga ni mogoče poljubno v vsakem kraju prirediti, pozivljamo Slovence tudi iz oddaljenejših krajev, da se udeležijo shoda, ki ne bode samo krajevnega, ampak splošno slovenskega pomena. Da bode vsem ustrezno, tudi onim, ki hočejo tudi zabavo poleg resnih razgovorov, opozarjamo, da se priredi po shodu koncert in predstava v korist pogorelcem v Šeščah. Za vsakogar torej dovolj nagibov, da se z gotovostjo odloči udeležiti se narodnih prireditev v Žalcu prihodnjo nedeljo.

— **V nedeljo v Žalec** k veselici, ki jo priredi diletanti v korist pogorelcem v Šeščah. Spored zanimiv, namen blag!

— **Savinjska železnica.** Vedno nova dejstva nas učijo, kako prav imamo s svojimi tožbami o naši železnici. „Slovenski Narod“ poroča, da je železniška uprava prepovedala nabiti na kolodvorih v Št. Petru in na Polzeli slovenske reklamne lepake. Pripomniti moramo, da mora podjetnik za tako reklamo mastno plačati, in da se sicer kolodvori drugih jezikov ne branijo. — Še celo južna železnica, ki je zasebno podjetje, ima na celjskem kolodvoru in drugod par slovenskih lepakov. Uprava državnih železnic pa se drzne, Slovence z nova udariti v obraz. Za nas so tisti lepaki brezpomembni, a stvar je načelne važnosti. Nikdo ne more po tem sklepu več dvomiti, da vlada namerava vstrajati na potu germanizacije v Savinjski dolini. Zanimivo je, da smatra državna železnica slovensko Polzelo zaradi tistih 22 (?) priseljenih Nemcev že za nemško posest. Na kolodvoru je nemški uradnik, iz čakalnice je moral izginiti dvojezični vozni red, in sedaj spet to novo dejstvo. S skrbjo zremo v bodočnost, ko se nam obeta za železniškega ministra — Derschatta. Poslanci!

Krasna deva, ne zabi, da si krščanka. Tvoj bog strogo kaznuje onega, ki si silovito otvori smrtna vrata. — Ako umoriš sebe, ali koga drugega, je po tvoji veri to isti zločin, ista pregreha. Dolžnost ti je, da voljno pretrpiš, kar ti je od sodil bog, bodisi mučeniške smrti, bodisi veselja, ko objemaš Karina. Ne zabi, da si krščanka in da je pred tabo že dokaj družic vsprejelo takšen način mučeništva!

V roki Sovronije se je treslo bodalo.

Pomisli, da krščanka, pravi Evij, ter se ji približa še za eden korak, lokavo zroč orožje, katero je menil z drznim skokom iztrgati devi.

Ali tudi Rimljanka! vikne Sovronija, domislivša se besed svoje sestre ter si bliskoma zasadi bodalo v srce.

Dobro se je pogodila: do ročaja se jej je zabodlo v prsi. Več je bila Rimljanki čast, nego zveličanje.

Hipoma se zgrudi umirajoča in si zadnjič še uredi gube svoje obleke, hoteč celo svoje mrtvo truplo odtegniti oskrunjajočim očem.

(Dalje prihodnjic.)

— **Nemške ljudske šole v Celju — brezverske.** Kaj čudne razmere vladajo v nemških ljudskih šolah v Celju v verskem oziru. V nekaterih razredih ne zapaziš niti razpela, vsled nekega sklepa učiteljskega zbora otroci pred poukom in po pouku ne molijo niti očenaša in ko se je letos nameravala upeljati šolarska sv. maša za nemške ljudske šole, bilo je koj vse učiteljstvo pokoncu, češ, kdo bi še naj ob delavnikih hodil v cerkev? Zato pa se ni čuditi, da je slovenska mladina celjske okolice čimdalje bolj posuiovela, ker se ji skuša v teh ponemčevalnicah zamoriti ves verski čut. In v take šole še pošiljate vi, krščanski stariši, svoje otroke? Sramota za vsakega očeta in vsako mater, ki izroči svoj največji zaklad tej brezverski šoli!

— **Mariborski mestni zastop in slovenski napisi.** V slavni seji mariborskega občinskega zastopa je bilo torej sklenjeno, da morajo proč slovenski napisi na vseh predmetih, ki segajo v zračni prostor mariborskega mesta. Razni juristi in socijalni demokratje so zagovarjali ta predlog, ki je pravo izzivanje, direktni poziv na boj vsem štajerskim Slovincem! Predlog je postal sklep, in ob tistem hipu bi morali Slovenci vzprejeti vrženo jim rokavico, ne glede na to, da je ta dohtarski sklep zakonito neveljaven, nedopusten! Zakaj vsakdo sme rabiti na obrtniških deskah v mejah takozvanega „publicus usus“ oni jezik, katerega hoče rabiti. Ako avtonomna občina Maribor tega ni vedela, je to zanjo velikanska blamaža. Za nas je ta sklep brezpomemben, v kolikor se tiče svojega bistva, drugače pa je krvava provokacija slovenskega ljudstva. Ta sklep je važen znak časa v prvi vrsti za ondotne Slovence. Kam plovemo!

— **Koncert „Celjskega pevskega društva“** dne 1. junija bode pač najlepši dan letošnje sezone. Ni ga v Celju društva, katero bi se lahko ponašalo s tolikimi javnimi nastopi kakor „Celjsko pevsko društvo“. Vsak mesec nam je priredilo po eno veliko gledališko predstavo in se povzdignilo na tem polju daleč nad dilentatizem. Na polju petja se povzdiguje tudi vedno višje in višje in je pokazalo 19. marca, da je zmožen celjski pevski zbor najtežjih pesmi in da z lahkočo prednaša najtišji pianissimo do najmočnejšega fortissima. Seveda pripomore k temu uspehu največ fini okus in umetniška nadarjenost gospoda pevovodje, in vsa ta dejstva nas navdajajo z upravičenim upanjem, da bode uspeh velikega koncerta dne 1. junija nad vse sijajen. Pesmi, katere se bodo pele, so izmed najboljših, kar jih imamo sploh na glasbenem polju in ker nastopi združen zbor vseh celjskih pevcev pomnožen z nekaterimi prvimi pevci „Glasbene Mstice“ v Ljubljani in pojejo naši najbolj priljubljeni solisti — zato je slavno občinstvo lahko prepričano, da mu bode nudil ta koncert izvanreden in redek umetniški užitek. Da pa bode preskrbljeno za vsako željo občinstva, je sklenil odbor „Celjskega pevskega društva“ prirediti po koncertu „Slovenski raj“ na prostem.

— **„Rudeči prapor“** čuti, da slovenska socialna demokracija ne hodi po pravem potu in ne ravna v smislu svojega programa. Kake narodnosti je delavstvo v Celju? Vendar le slovenske. Majnikova slavnost pa je imela povsem nemško lice. „Rudeči prapor“ torej čuti, da to ni prav, in zato poroča o tej veselici tako, da si naivni čitatelj mora misliti, da je bilo vse slovensko. Govoril je sodrug Bichl (Nemec iz Gradca), pelo je pevsko društvo „Naprej“ (imenuje se pa „Vorwärts“). Še lepaki so bili letos samo nemški. — Sicer pa poznamo to socialno-demokratsko gospodo iz strankarskega zbora v Celju in vemo, da je ne peče drugega, kakor da bi na Spodnjem Štajerskem jedla iz polnih nemških skled. Spoštujemo gotovo vsako stranko, katera hodi moško po potu svojega prepričanja. Spoštujemo tudi socialnodemokratsko stranko tam, kjer se zaveda svojega programa (nemška, češka, poljska). Kakor pa preziramo nemčurje, tako preziramo tudi ljudi, ki brez sistema nganjajo slepo demagogijo, svoja načela pa bi prodali za lečno jed. Eklatanten vzgled imamo v Mariboru; tamošnja socialna demokracija se druží z birokraško magistratno stranko, z onimi ljudmi, ki so zatiralci ljudstva. Pri zadnji deželnozborski volitvi iz IV. splošne kurije so volili z meščansko in vladno gospodo vred birokraškega zastopnika, v občinskem mariborskem zastopu je socijalni demokrat zagovarjal

proti ljudski, skrajno krivični in nemško-šovinistični predlog, ki je izbruh skrajne nacionalne strasti. Pri bodočih državnoborskih volitvah iz mariborske mestne skupine ne postavijo svojega kandidata — najbrže nemški, birokraški stranki na ljubo. In socijalna demokracija naj bo nov Mesija!

— **Schiller-jevo slavnost v Celju** bode imelo mesto zaporedno s petindvajseto obletnico nemškega Schulvereina v soboto 13. in 14. t. m. Župan Rakusch vabi „nemške“ meščane k udeležbi. V petek 12. t. m. bodo mestni delavci pod komando ekonoma Derganca začeli razvažati in raznašati črno-rdeče-rumene zastave (frankfur tarce) iz mestne zaloge po hišah in po slovesnosti se bode pisalo, da so meščani hiše okrasili z nemškimi zastavami! — Za nemške naprave ima mesto denar, obresti svojih dolgov pa — pripisuje h kapitalu!

— **Nemška šola na Pragarskem.** Velika agitacija se je začela za ustanovitev novega germanizatoričnega zavoda na Pragarskem. Vso zadevo vzdržuje kolikortoliko tamošnji fabrikant Steinklauber, njegovi trabanti, poštar Kastelic, upokojeni žandar Potočnik pa se pehajo, da nalože kaj otrok po bližnjih vaseh Stari Log, Cerkovce, Sp. Polskava, ki bi pohajali to nemško norilnico. Učitelj Kokalj pa se je pokazal pripravljenega, da hoče za 1 krono 60 vin. na uro poučevati „nemške“ otroke, dokler se šola ne uredi. Doslej je posloval provizorični odbor, ki je delal priprave za ustanovitev krajnega „Schulvereina“ ter imel v nedeljo sejo, da se društvo ustanovi. Kako se bo stvar razvijala, bomo poročali. — Nemški uradniki južne železnice na Pragarskem so nam poslali naslednjo vest: „Občevanje od naše strani z poštarjem Kastelicem je čisto izključeno; tem manj se zamoremo mi njegovega dela, ustanoviti na Pragerskem nemško šolo, udeležiti, ker se njegovo podjetje ne strinja z njegovim prepričanjem!“

— **Za „Dijaški dom“ v Celju** daroval je gospod Peter Majdič 15 K na mesto venca na krsto umrlega gospoda Jos. Pečnaka na Teharjih. Priporočamo, da se po tem lepem vzgledu ravna jo še drugi rodoljubi.

— **Celjske nemške „dame“** so tudi začele s poulično politiko. Tako nosi n. pr. soproga nekoga tukajšnjega zdravnika „Bierzipf“ v frankfurtskih barvah ter si menda misli, da se s tem bogve kako postavlja. Dosedaj smo opazili take neumnosti samo pri nezrelah fantičkih, ne čudimo se pa, da začno s tem tudi celjske „dame“, saj so hodile svoj čas pred „Narodni dom“ jezike kazat.

— **Deželne trtnice in slovenski kmet.** Naša dežela je napravila mnogo trtnic, da bi pomagala kmetu. Toda trtnice ne donajajo kmetu one koristi, kakor bi bilo želeto. Po vseh zasebnih trtnicah se dobe letos trte za nasad po 5 gld., v deželnih trtnicah pa po 8 gld. In zraven še mora kmet pri dači plačevati različne direktorje in inspektorje trtnic! Toda, da bi še bile trte kaj vredne! Iz deželne trtnice v Kamnici je dobil neki kmet 500 trt, pognalo jih je med 100 komaj 14. Predlanskim je naročil neki kmet 600 trt iz Lembaha, dobil je večino suhe trte. Neki kmet iz Ruš je naročil 1000 trt, a komaj 100 jih je pognalo. Kar pa je v trtnicah kaj vredno, tega pa ne dobijo kmetje, ampak meščani in baroni. Letos se je židovskemu potomcu baronu Rosmanitu dovolilo, da si je izbral 20.000 najlepših trt, kmet pa si ne sme izbirati. Seveda, ko je Stiegler v Gradcu izvedel, da vlada med kmeti razburjenje, ker se je Rosmanitu dovolila izbira in ker je Stiegler sam bil zraven pri tem, naročil je voditeljem trtnic, naj sedaj tudi kmetom puste izbirati. Kmetje pa, ki so vedeli, da si je Rosmanit boljše trte izbral, niso hoteli iti več po slabše trte! Tako deželna vlada skrbi za naše kmete! Vse, kar se stori, mora kmet plačevati, koristi pa imajo drugi!

— **Samomor.** Ustrelil se je danes, v torek zjutraj v Celju 24letni Iv. Vrečko, doma iz Ponikve.

— **Za „Dijaški dom“** je izročil g. prof. Voglar od g. notarja Jezovška na Vranskem nabranih 6 K in od g. Megliča nabranih 270 K.

— **„Celjsko pevsko društvo“** se je udeležilo z zastavo pogreba g. Pečnaka; pelo je v cerkvi in na grobu s pevci orgljarske šole žalostinke. Ravnotako korporativno se je bilo udeležilo isto društvo maše zadušnice ob priliki smrti biskupa Strossmayerja.

— **Koncert „Čitalnice v Šmarju“** je uspel jako lepo. Če se pomisli, da je bil to prvi nastop novega mešanega zbora, se mora vsak narodnjak veseliti, če vidi, s koliko navdušenostjo se goji v Šmarju slovenska pesem. Pevske točke so bile deloma sila težavne, in moramo neutrudljivemu pevovodji g. županu in učitelju Ferlincu iz srca čestitati, da je dosegel tako krasen uspeh. Pelo se je precizno in dobro uglašeno, s posebno slastjo smo poslušali ljubki alt-solo gospodične Lizike Streherjeve. Prijatelje klavirja sta navdajali s posebnim užitkom dve točki na klavir, na katerem

je s posebno dovršenostjo igrala gospodična Hočvarjeva in g. Ferlinec. Na koncu je spravila veseloigra „Bratranec“ občinstvo v prijetno razpoloženje s svojimi izbornimi dovtipi. Videli smo že dokaj iger na malih odrih in mora se odkrito pripoznati, da se ne najde povsod tolika uglašenost v nastopih in besedilu, kakor pri igralcih v Šmarju. Le tako naprej! Občinstva je bil nebroj, med njimi velika množica Celjanov s skoraj celim odborom „Celjskega pevskega društva“.

— **Učiteljsko mesto.** Na trirazredni šoli na Humu pri Ormožu je razpisano v tretjem plačilnem razredu mesto učitelja event. učiteljice v stalno nameščenje s prostim stanovanjem in najpotrebnejšim pohištvo. Prošnje do 20. maja t. l. na krajni šolski svet na Humu pošta Ormož.

— **Lovski blagor.** Naznanim Vam, da je bilo tekom enega tedna na mozirski planini v lovu Antona Goričar-ja, c. kr. poštarja v Mozirju pet velikih in dva mala petelina ustrljena. Pravi lov na male peteline se prične še le ta teden.

— **Braslovče.** O velikonočnih praznikih se je pri nas zopet enkrat po 33 letih obhajala prva sveta maša. Pel jo je č. g. pater Hubert Franc Marovt z Gornjih Gorč, iz frančiškanskega reda. Pevsko društvo je razveseljevalo goste z ubranimi glasovi moškega in mešanega zbora; v zahvalo je nabral g. Vencel Marovt, posestnik od gostov 24 kron za prispevek k gledališkemu odru, ki ga napravi „Pevsko društvo“.

— **Prvi roj.** Dne 3. maja t. l. je dobil posestnik in mlinar v Polžah pri Novicerkvi g. Jurij Samec prvi, razmeroma močen roj, kar je za tako zgodnji čas gotovo nekaj izvanrednega, posebno, če, ker april ni bil lep

— **Iz Stopere.** Zločinci, kateri so bivšemu blagemu g. župniku storili veliko žalega, se še niso zasledili; hudobije se pa nadaljujejo. V noči 5. maja t. l. je nekdo gostilničarju Vrabču metal kamenje v okno in pobil šipe; malokje se godi toliko hudobij kakor ravno v Stopercih.

— **Ženo ubil.** Pred graškimi porotniki je bil obsojen Štefan Benko na 8 let težke ječe, ker je ubil svojo ženo v jezi, ker je bila pijana.

— **Šolstvo.** Za učitelja na šoli v Sjelu je imenovan def. učitelj g. Ivan Mohorec; za učitelja na šoli pri Št. Petru pod Sv. goro je imenovan definitivni učitelj v Dobju g. Franc Gostinčar, na šolo v Sromlje pride učiteljica gđ. Marija Cerček, v Lemberg pa def. učiteljica gđ. Marija Zidar roj. Leinfellner.

— **Osebnosti.** Sodnijski adjunkt gospod J. Toporiš je prestavljen iz Črnomlja v Ribnice, avskultant gosp. dr. Jakob Kušej je imenovan za sodnijskega adjunkta v Črnomlju. — Vpokojen je davkar gospod J. Šumenjak v Gornjem gradu.

— **Pozor šolskim vodstvom!** Ker je lepo petje šolske mladine dika in čast vsake šole, opozarjamo sedaj, ko se pričnejo šolske maše, gg. učitelje in učiteljice na praktično zbirko cerkvenih pesmi. Pesmarica „Prijatelj otroški“ si je pridobila splošno zaupanje po svoji izborni vsebini, po lični obliki in kar je poglavitno, po čudovito nizki ceni. Dobiva se namreč v Zvezni trgovini (D. Hribar) v Celju in v Cirilovi tiskarni v Mariboru v trojni obliki: Oblika A mehko vezan izvod stane 16 vin., oblika B v platno vezan 24 vin., oblika C elegantno vezan 36 vin. K tretji izdaji (1905) „Prijatelja otroškega“ se dobi tudi partitura „Veselje angelsko“ po 50 vin., s pošto po 56 vin.

— **Jour-fix graških Slovencev.** V soboto, dne 13. t. m. ob 8. uri zvečer bo I. jour-fix pri „Wilden Mann“.

— **Kranjski germanizator.** Profesor Rudolf Peerz, propagator nemške morale na Kranjskem, je imenovan za okrajnega šolskega nadzornika za nemške šole v okrajih Kočevje, Novo mesto in Črnomelj. Tako so mu dali še prostejšo roko za njegovo vsenemško agitacijo. Peerz je torej sedaj nadzornik, dočim bi bilo na mestu, da bi njega kdo ostro nadziral. To imenovanje je značilno za vladno strujo na Kranjskem, ki najhujšega narodnega nestrpnega postavlja za okrajnega nadzornika. Zelo se čudimo, da ljubljanski listi molče k temu.

— **Volk na vasovanju.** Železniški čuvaj v Preserjih na Notranjskem Anton Zgonec, je imel priliko bojevati se v sredo ponoči z volkom. Zgonec se je bil vlegel ob 12. uri ponoči, ko je odpravil svojo službo na klop pred čuvajnico in zaspal. Svetilko je bil postavil pod klop. Ko je tako nekaj časa spal, je začutil, da nekdo vohta po njem. Na pol zaspan je Zgonec planil po koncu in pahnul stvar od sebe. Toda zver se je takoj zopet zagnala v njega, in šele sedaj je Zgonec opazil, da ima pred seboj volka. Ko sta se tako nekaj časa borila, je prišla čuvaju v glavo misel, da bi bilo morda dobro, če bi volka posvetil s svojo svetilko. — To je sedaj vzel izpod klopi in jo pokazal volku, ki jo je popihal, kar so nesle noge. Čuvaj se je potem zaklenil v čuvajnico in gledal skozi okno. Okrog tretje ure je prišel volk zopet nazaj vohat okrog klopi, ko je pa videl, da njegovega sovražnika ni več, je počasi odkorakal. Ker je čuvaj ranjen pod desnim očesom in na roki, so ga odpeljali na Dunaj v Pasteurjev zavod, kjer ga bodo preiskali, ako bodo mogoče imele te rane kake posledice.

— **Podporniki „Društva slovenskih književnikov in časnikarjev“.** Društvu so pristopili kot podporniki in plačali prispevke tile gospodje, oziroma dame, in sicer: Auer Juro 4 K, Iv. Bonač 4 K, dr. Bretl Ed. 4 K, Čuden Fr. 2 K, dr. Furlan I. 4 K, Gerber Ana 3 K, Giontini Mar. 4 K, Gorše Ant. 4 K, Drag. Hribar 4 K, dr. Jenko Iv. 4 K, Klein Terezina 3 K, Lavrenčič Jos. 4 K, Mejač Iv. 3 K, dr. Munda Fr. 4 K, Murnik Ivan 4 K, dr. Oražen Iv. 4 K, Perdan Jos. 2 K, dr. Pirc M. 4 K, Planinšek K. 1 K, dr. Praunzeis Al. 4 K, Rohrmann Viktor 4 K, dr. Schmidinger K. 4 K, Souvan Fr. Ks. 4 K, dr. Staré Josip 4 K, dr. Tekavčič Fr. 4 K, dr. Tominšek Fr. 4 K, dr. Novak Fr. 4 K, Bahovec Jern. 4 K, Bayr Ot. 2 K, Poklukar I. 4 K, vitez Bleiweis Janko 4 K, Hubad Matej 4 K, dr. Kokalj Al. 4 K, Legvart I. 4 K, Lozar Pavel 3 K, Lilleg Al. 2 K in dr. Lukan Frid. 2 K. — Odbor izreka vsem častitim darovalcem svojo najiskrenejšo zahvalo v nadi, da se jim pridruži še obilo plemenitih posnemovalcev!

— **Nevarna nalezljiva bolezen** Miliaria, se je zadnje tedne zanesla od nekod v Dol. Stražo pri Novem mestu na Kranjskem. Bolezen je najprej slična vročinski bolezni. Zbolele osebe tožijo o neznanski notranji vročini, a kmalu začno kri bruhati iz sebe, in po životu, zlasti prsih, se pokažejo temne pege, liki črnim osepnicam. Misli se, da so jo zanesle Lahinje. Bolezen se rapidno širi, in je že okuženih več vasi. Bolezen se najraje loti mladih, nosečih žen; zbolelo jih je že okrog 20, 5 pa jih je umrlo. Smrt nastopi v dveh ali treh dneh.

— **Tatvina v Trstu.** Dne 30. aprila je bilo v c. kr. poštne uradu v Trstu ukradenih za 37.000 K znamk, ne da bi bilo o zločincu kaj sledu. Zato je poštno ravateljstvo razpisalo 1000 K onemu, ki bi mogel dati o tatvini zanesljive podatke. — Sedaj so menda tatovom že na sledu. — Na tržaškem magistratu pa so zasledili poneverjenje. Manjka okolo 14.000 kron. Vedno boljše!

— **Slovenske organizacije v Ameriki.** Sedaj imamo Slovenci v Ameriki primeroma že veliko število društev in tri „Jednote“. K. S. K. „Jednota“ je bila prva ustanovljena, in torej najstarejša ter po številu društev in udov najmočnejša, nje glasilo je „Amerikanski Slovenec“, ki se imenuje list za slovenski narod v Ameriki in glasilo K. S. K. „Jednote“. Za njo pride „Jugoslovanska Katol. Jednota“, nje glasilo je „Glas Naroda“ ki se imenuje „List slovenskih delavcev v Ameriki“. Tretja „Jednota“ je ona, ki se zove „Slovenska narodna podpora Jednota“ in je najmanjša izmed vseh „Jednot“ ter priobča svoja poročila v „Glasu Svobode“, ki se imenuje „Glasilo svobodomiselnih Slovencev v Ameriki“.

Društveno gibanje.

— **V korist pogoreleem v Šeščah** prirede Žalski diletanti s prijaznim sodelovanjem pevskega društva „Edinost“ v nedeljo, dne 14. maja v dvorani gosp. Franc Hodnika veselico s sledečim sporedom: 1. „Prvi ples“, komedija v enem dejanju. 2. Moški zbori — poje „Edinost“. 3. „Raztresenca“, veseloigra v enem dejanju. Po igri svira domača godba. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži od 1.—3. vrste 2 K, od 4.—8. vrste 1 K 40 vin., ostali sedeži 80 vin. Stojišča 40 vin. Vstopnice bodo kolekovanе z narodnim kolekom. Ker je namen tako dobrodelen in za zabavo vsestransko dobro skrbjeno, upamo, da se vsakdo odzove temu našemu vabilu in pohiti v nedeljo v Žalec. Razpošiljajo se le lepaki.

— **Redni občni zbor Ciril-Metodove podružnice na Laškem** se je vršil preteklo nedeljo ob precejšnji udeležbi. O nje delovanju poročal je predsednik g. Elsbacher. V novi odbor so izvoljeni gospodje: Konrad Elsbacher, predsednik, dr. Jos. Kolšek, podpredsednik, Ant. Srebre, tajnik, Ed. Kuček, blagajnik, Karl Cimperšek in Mil. Pleskovič odbornika. V zastopstvo podružnice pri skupščini so delegirani gg. Elsbacher, dr. Kolšek in Fort. Končan. Na udnini se je nabralo takoj ta dan K 53'20. — Zborovanje bralnega društva radi spremembe pravil je obiskalo 28 članov, ter so bili tozadevni odborovi predlogi sprejeti. V razgovor so pridno posegali tudi kmetje in s tem pokazali, da njim je napredek društva jako pri srcu.

— **Prostovoljno gasilno društvo Okoslavci** priredi dne 14. maja t. l. plesni venček, v gostilni g. M. Trstenjaka na Vidmu. Ker je dobiček namenjen društveni blagajni, prosi obilnega obiska odbor.

— **Akad. tehn. društvo „Tabor“ v Gradcu** priredi v četrtek, dne 11. t. m. ob pol 8. uri zvečer I. občni zbor letnega tečaja s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnikov. 2. Poročilo odborovo. 3. Semestralno poročilo tajnikovo, blagajnikovo, knjižničarjevo in gospodarjevo. 4. Poročilo preglednikov. 5. Sprejem novih članov. 6. Volitve novega odbora za letni tečaj 1905. 7. Slučajnosti. Prostor: Restavracija „Zum wilden Mann“ (Jakominigasse 11).

Narodno-gosp. novice.

Kdaj naj se trte vprvič žvepla in kako?

Že nekaj let pojavlja se tudi po naših vinogradih takozvana grozdna plesen. To je bolezen, katero povzroča glivica — plesnobne narave, in kateri latinski „oidium tucheri“ pravimo. Ako te glivice ne uničujemo, ako jo kar v nemar pustimo, uniči nam, ako nastopi v veliki množini, v prvi vrsti grozdje. Ako se pa več let zaporedoma prikaže in nismo proti njej ničesar ukrenili, uniči tudi trte. Po tej glivici napadeno grozdje postane najprej sivo, kakor bi bilo s pepelom potreseno, pozneje počrni in končno mu jagode razpoka, ter se posuše. Tako napadena trta pa postaja od leta do leta slabša, dasiravno jej je sicer dobro postreženo, in končno neha rasti. V Italiji razsajala je ta bolezen v prejšnjih letih, ko še niso poznali pravega sredstva proti njej, namreč žveplanja, tako silno, da v dostih krajih niso niti za cerkveno uporabo dovolj domačega vina pridelovali, kajti vse trtje je nehalo kar skraja rasti in roditi. No, odkar se je pa izvedelo, da je žveplanje prav dober pripomoček zoper to bolezen, in ko so ga pričeli sploh uporabljati, prideluje se v Italiji zopet čuda vina.

Da bi pri nas na Štajerskem ali pa na Dolenjskem ta bolezen kdaj v tako pogubni meri nastopila, kakor je nekaj v Italiji, je pač izključeno. Pri nas v našem podnebjju niso glivici „oidium tucheri“ tisti pogoji in v toliki meri dani kakor v Italiji. Da je pa pri vsem tem po njej povzročena škoda tudi pri nas lahko ne le znatna ampak kar naravnost velika, o tem se prepričati, imeli smo v prejšnjih letih že večkrat priliko. In ako jo zanemarjamo, ako proti njej premalo ali pa še celo ničesar ne ukrenemo, postati utegne v bodočnosti jako škodljiva. Zato opozorjamo naše vinogradnike že zdaj na njo in jih prav prosimo, da se nikar ne zanašajo, da je znabit prihodnje leto ne bo. To utegne marsikdo tembolj storiti, ker je v prejšnjem letu prav v mali meri nastopila. No, pozabiti pa ne gre, da jej v prejšnjem letu naše vremenske razmere nič kaj ugodne niso bile, presuho vreme smo imeli. Sam Bog ve, kako bode z njo letos. Mogoče je, da ravno nasprotno, da jej bodo vremenske razmere prav ugodne in da nam povzroči veliko škodo — ako se jej ne upremo. Zato, vinogradniki, bodite previdni in kupite si o pravem času potrebnega žvepla, potrebne priprave za žveplanje. Za prvo žveplanje, katero je najizdatnejše, so priporočljive takozvane „žvepalne pušice“, kakoršne se za par grošev pri vsakem kleparju dobe. Mehovi so za prvo žveplanje odločno prepotratni, ker veliko preveč žvepla brez vsega haska v zrak razprše. V prvič žvepla naj pa vsak vinogradnik brez izjeme koj takrat, ko dosežejo pognanki na trtah dolgot 5 do 6 cm, koj ko postane torej zarod na trtah jasno vidljiv. Žvepla pa naj vsak takomerno, da bode žveplo prav dobro na pognankih videti, da bodo pognanki rumeni. Prvo žveplanje je, kakor rečeno, najizdatnejše, zato nikar ga zanemariti!

Ali naj se sadike zelenjadi presajajo, ali naj ostaneje na svojem mestu?

Na vsak način je boljše, da se sadike zelenjadi presade. Sadike imajo namreč lastnost, da ženejo le po eno korenino naravnost v globino. Ako pa se presade, poženejo potem naokoli te korenine celo vrsto drobnih korenin, po katerih izsesava rastlina veliko več življenjskih snovi iz zemlje in se veliko hitreje in lepše razvija. Tudi je bolj zavarovana pred vetrom in drugimi neugodami, ker stoji trdnje zaraščena v zemlji.

Ako primerjamo presajena in nepresajena zelišča, vidimo, koliko so prva lepše razvita in vzrasla nego zadnja. S tega vzroka se priporoča presajati zelenjad, kakor špinačo, korenje, peteršilj, redkev, peso itd. Pač pa ni umestno presajati čebulo, glavneto solato, zgodnji peteršilj in druge enoletne nežne rastline, katere presajanja navadno ne preneso, da jim le več škoduje, nego koristi.

Politični pregled.

— **Državni zbor.** V seji dne 4. maja se je nadaljevala debata o carinskem tarifu. — Posl. Formanek je v svojem govoru izjavil, da trgovinska pogodba z Nemčijo posebno hudo škoduje kmetijskemu prebivalstvu na Češkem. Prečital je resolucijo, v kateri se vlada poziva, naj skrbi za izvoz domačega ječmena. Končno je izjavil, da njegova stranka nima zaupanja do vlade, (vsled česar bo glasoval proti prestopu v podrobno debato.) — Trgovinski minister baron Call je opozarjal na nedogledne škodljive posledice za našo celokupno produkcijo, ako ne bodo trgovinske pogodbe urejene do 1. marca 1906. V ta namen je posebno priporočal, da se carinski tarif nespremenjeno sprejme. — Dne 5. maja. Nadaljevala se je zopet razprava o carinskem tarifu. Poslanec Schrott je izjavil, da pomeni novi carinski tarif,

kakor tudi trgovinska pogodba z Nemčijo, veliko nevarnost za Tirolsko. — V seji 7. maja je govoril v glavni razpravi o carinskem tarifu samo poslanec Prášek, nakar se je glavna debata zaključila ter sta se izvolila glavna govornika. Posl. dr. Baxa (glavni govornik contra) je podarjal v svojem govoru, ako bodo Nemci grozili z nemškim državnim jezikom, potem bo treba nastopiti z edinim sredstvom, ki je proti temu na razpolago ter storiti parlament zopet brezploden. Prorokoval je tudi, da pride brezpogojno revizija dualizma v gospodarskem, političnem in državno-pravnem oziru.

— **Nemiri na Ruskem.** Poljska socijalistična stranka je izdala poziv, v katerem poziva delavce, naj se vrnejo na delo, ker še ni prišel čas, da bi se pričela splošna revolucija. Delavci naj potrpijo ter se pripravijo za končni boj za svobodo. — V industrijskem mestu Orzechov-Sujevo so bili baje veliki nemiri ter so nezadovoljni delavci požgali 50 poslopij. — V Lugansku so bili o praznikih tudi večji nemiri. Kmetje so oropali 20 graščin.

— **Dogodki v Makedoniji.** Čimdalje jasneje se kaže, da so grške čete v turški službi. Turškim vojakom je ukazano, da ne smejo streljati na Grke, a čestokrat se zgodi, da vzamejo Turki Grke, ki so bili ranjeni, v svoj tabor ter jih zdravijo. Tudi gredo turške oblasti grškim duhovnikom očitno na roko pri agitacijah za grško vstasko gibanje.

— **Boji v Makedoniji** se med srbskimi, bolgarskimi in grškimi vstasi nadaljujejo na veselje Turčije. Sedaj prihaja vest, da namerava črnogorski knez prevzeti inicijativo za zvezo slovanskih držav na Balkanu.

— **Sestanek v Benetkah.** „Tako se govori“. „Tako se misli“. To je naslov dveh slik, ki sem ju videl nekaj. Prva predstavlja jako ljubeznjiv vsprejem stare tete, ki je prišla nečakinjo obiskat, pri kateri se je pa slučajno nahajal nje bratranec, poročnik. Oba delata stari teti velikanske poklone in se čudita, zakaj jo že toliko časa ni bilo!! Druga slika pa predstavlja njuno resnično mnenje: želita jej, da bi jo hudič nesel vrh hriba, da bi ju ne bila prišla motiti in nadlegovat. Tako nekako sta si mislila drug o drugem gg. Goluchowski in Tittoni te dni, ko sta si morala napivati in hliniti prijaznost in prijateljstvo, ko vendar ves svet ve, da zbirate na mejah obe prijateljici večje množine vojakov, nego je to bilo poprej. Oba ministra sta imela, kakor dva nasprotnika, polne žepe orožja, zelo polna srca gnjeva in jeze, zaničevalno sta si vsak po svoje mislila, da bi le tebe prej vrag vzel nego mene. Ali na zunanost pa sta lepo prijateljski rešila par vprašanj, katerih niti bilo ni. In razšla sta se kakor največja prijatelja s palmo miru v roki. V žepu pa sta skrivaj stiskala pest in morda celo — figo! Češ, le veruj mi, če si prismojen! Taka je naša trozveza!

Rusko-japonska vojna.

Od bitke pri Mukdenu je minulo že nad 6 tednov, ne da bilo v tem času beležiti le en sam važnejši dogodek. Ob Tjelinu se je japonsko zasledovanje zaustavilo in zaustavilo se je tudi rusko umikanje. Sedanje situacijo je povzročila obnemoglost zmagovalca po silni borbi. Bitka pri Mukdenu je bila težko poplačan vspeh. Vkljub vsem poročilom in opisom ruska armada vendar ni bila uničena pri Mukdenu, niti ne zdrobljena na umikanju. Nasprotno: na umikanju je skoro zopet prišla v red, tako, da je Ojama kmalu prišel do prepričanja, da ni nikake nade, da bi z napredovanjem preko Tjelina, ne da poprej spopolnil svoje izgube pri Mukdenu, mogel povečati stratežni vspeh svoje taktične zmage. Tako prihaja, da sedaj, šest tednov po veliki bitki pri Mukdenu, da si obe armadi ravno tako stojita nasproti, kakor da se ni nič zgodilo, le s to razliko, da se nahajata kakih 150 kilometrov bolj proti severu. Da se Linevič že čuti dovolj močnega za odpor, izhaja iz dejstva, da je svoje umikanje ustavil.

Položaj armad na bojišču. — Japonci prodirajo. Na mandžurskem bojišču se očitno pripravljajo zopet velike stvari. Vsled tega je zanimivo, kaj pravijo številke o položaju obeh armad. General Linevič sedaj skoro gotovo nima na razpolago več ko 370.000 mož. O moči Japoncev je znano sledeče: Ako cenimo japonske izgube v bitki pri Mukdenu na 57.000 mož in pri Tjelinu na 3000 mož, se je Ojamaova armada skrčila od 450.000 mož na 390.000. Začetkom aprila pa je japonska armada zopet dobila prejšnjo svojo moč. 450.000 mož. Sedaj pa se glasi, da Japonci postavljajo na bojišče 6. in 7. armado, skupaj 160.000 mož. S tem bi imel Ojama v kratkem 610.000 mož z 2000 topovi. Armada admiral Hapegava, ki bo štela 100.000 mož, se je že izkrcala pri Glupanu ter je že postavila svoje oddelke do Kildžn, 220 km južno od Tjumenja. Ta armada ima namen po letu pričeti obleganje Vladivostoka. Ojama bi deloval s 610.000 možmi. V bodočih bojih v Mandžuriji Linevič proti 610.000 Japoncem ne bo mogel postaviti več ko 370.000 mož in posadka Vladivostoka 45.000 mož je še enkrat slabejša ko oblegujoča japonska armada 100.000 mož. Pod takimi razmerami se bo moral Linevič pač le umikati.

Vendar pa ni gotovo, da bi bili vsi ti podatki resnični, gotovo pa je, da so Japonci močnejši ko Rusi. Seveda ta premoč ne bo trajala dolgo, ko bi rusko brodogradbenstvo s porazom japonskega brodogradbenstva pretrgalo japonski armadi zvezo z domovino.

General Kuropatkin odstopi? Poročajo iz baje zanesljivega vojaškega vira, da se general Kuropatkin povrne na Rusko. Kuropatkin se umakne na svoje posestvo. Poveljnikom prve mandžurske armade bo baje imenovan poveljnik četrtga sibirskega armadnega zbora, generalni lajtenant Sarubajev.

Ruske torpedovke zažgale japonsko jadrenjačo. Štiri torpedovke ruske vladivostoške eskadre so se 5. t. m. pojavile zapadno od otoka Jesso ter so blizu Sutsu vlovile malo jadrenjačo, katero so zažgale. Kapitana jadrenjače so Rusi vjeli. Torpedovke so potem izginile v severno-zapadni smeri; najbrž so se vrnile v Vladivostok. Moštvo jadrenjače se je rešilo na kopno.

Z največjo napetostjo sledi svet vestem glede na pričakovani spopad med obema sovražnima si silama na morju. Cilj Roždestvenskemu more biti le: boj na življenje in smrt s sovražno floto.

Ko je Roždestvenski odplul iz Kamranka, se je odpravil najprvo proti jugu, potem pa se je okrenil na sever proti otoku Colon, ki se nahaja 50 milj severno od Kamranka. Tu je zalotil rusko brodogradbenstvo silen vihar, ki je več manjših ladij ločil od glavnega ladjevja.

Saigon, dne 8. maja. Ruska ambulančna ladja „Kostroma“ je priplula sem, kar se tolmači s tem, da se bliža Nebogatovo brodogradbenstvo. Ob rtu Jaques je 16 transportnih ladij. — Roždestvenskega brodogradbenstvo je pri Anamu.

Berolin, dne 8. maja. „Lokalanzeigerju“ se brzojavlja iz Šanghaja, da so videli japonsko brodogradbenstvo v bližini otoka Tsušime. Neaktivnost admiral Toga se razglašja s tem, da je japonsko brodogradbenstvo izgubilo velikovečladij, kakor se je dosedaj mislilo. Zatrjuje se iz zanesljivega vira, da ste se Japoncem potopile poleg drugih ladij tudi oklopni „Mikaza“ in „Jašima“, da imatorej admiral Togo sedaj kvečjemu samo še tri oklopnice.

Tokijo, dne 8. maja. Z mandžurskega bojišča se poroča, da je maršal Ojama tako na levem, kakor tudi na desnem krilu pričel odločno z ofenzivo.

Raznoterosti.

— **Kako se razlikujejo granate, šrapneli in karteče?** Sedaj, ko v poročilih o vojski vedno čitamo o različnih topovih kroglih, bo naše čitatelje zanimalo spoznavati razloček med tremi vrstami krogelj, ki pridejo v poštev pri poljski artileriji — kajti pomorska artilerija ima zopet svoje posebno velike krogelje, katerih najsilnejše so dvakrat višje od moža! — Vsaka topova kroglja je napolnjena s smodnikom in s vsaj kakimi 300 malimi kroglijami, s kosci železa itd. Vse to se razpoči, zato ubije včasih ena sama kroglja toliko ljudi, zlasti kadar pade v kako gručo. Karteče imenujemo one krogelje, ki se razpočijo še v topovi cevi, porabljaajo jih zlasti proti konjeniškim napadom in sploh v boju z bližine. Šrapneli se razpočijo v zraku, tako da padejo posamezni kosi na sovražnika. Granate pa eksplodirajo šele na tleh, ko padejo. Slednjim se vojaki včasih prav spretno umikajo. Po neki novi iznajdbi bo imela vsaka kroglja regulator, s katerim se bo lahko določalo tik pred strelom, ali naj se razpoči še v cevi ali v zraku ali na tleh, da bo torej lahko služila kot granata, šrapnel ali karteča, kakor bode treba.

— **Kako zdravijo Indijani steklino?** O tem piše neki francoski misjonar sledeče: „Pred štirimi meseci sem prišel do Barambaic in bival tam v hiši premožnega Indijana, katerega sem tudi krstil. Tu se je prigodilo, da je stekla psica ogrizla šest ljudi, med temi tudi dva moja nosača. Naročil sem takoj, da se razbela železo v ognju, da bi se jim rane izžgale. Ali domačini Indijani so pogledali z smehom drug drugega in rekli: „Ah, Sahebi, to nič ne stori“, mi imamo boljši pomoček za to, kmalu se prepričam“. Med tem se je psica zopet približala, eden mož jo udari s kolom po glavi, drugi pa ji kmalu razpara trebuh, izvzame jetra in razreza vsi jih na kosce, da vsakemu ugriznjenih po en kosček pojesti. „Sedaj je vsa nevarnost proč“, so mi rekli, ali ko sem jaz še vedno želel, naj se vsaj mojima nosačema rane izžgejo, privedli so mi moža, kateri mi je kazal zaceljeno rano, katero je že pred 5. leti od ogriza dobil, pa se rešil na omenjeni način, da ni čutil nobenih nasledkov steklino. — Od tega časa ko je psica obgrizla omenjene može je minulo že štiri mesece, rane so se lepo zacelile in vsi so zdravi. — Neki angleški učenjak, z imenom Fraser, objavil je pred nekaj meseci, da jetra iz živali je tudi najboljšo sredstvo pri zastrupljenju.

Uredništvo potrjuje, da g. Ivan Lipold ni z
dopisi iz Mozirja v prav nobeni zvezi; jih ni pisal, niti
isceniral.

Ženitna ponudba.

Marljiv in podjeten mladenič miroljubnega
značaja z 8000 K premoženja želi tem potom se
seznaniti z gospodično s primernim premoženjem,
oziroma priženiti. — Resne ponudbe naj se po-
šljejo s sliko, katera se vrne. Za tajnost se jamči.
Naslov pove uredništvo „Domovine“. (232) 2-1

Išče se krepka

ženska oseba

(230) 3-2

ki se čuti sposobno temeljito pomagati gospo-
dinji pri večjem gospodinjstvu in ki je na
dobrem glasu. — Glavni pogoji so: Zadostno
manje gospodinjstva, energični značaj ter pra-
vilno uporabljana strogost nasproti podložnim.
Naslov pove upravništvo „Domovine“.

Redni občni zbor

hranilnice in posojilnice v Kozjem
registrovane zadruga z neomejeno zavezo
se vrši dne **18. majnika 1905 ob 1 popoldne**
v posojilničnih prostorih.

SPORED:

1. Potrditev letnega računa.
2. Čitanje revizijskega poročila „Zveze“.
3. Izvolitev načelstva, računskega pregledo-
valca in njegovega namestnika (nadzorstva).
4. Slučajnosti.

V Kozjem, dne 5. majnika 1905.

(233) 1

Načelstvo.

Pri prvovrstni avstrijski **zavarovalni družbi proti**
(228) **požaru in za življenje** najdejo 17-1

posredovalci

kot krajevni in okrajni zastopniki izplačujoči se postranski
posel, kot glavni zastopniki in stalni **potovalci** pa dobro
trajno službo. Ponudbe pod „15.305“ Gradec, poste restante.

Usojam si Vaše blagorodje vljudno opozoriti
na mojo

špecerijsko trgovino

v Mariboru

== **Gosposka ulica št. 44.** ==

Čast mi bode šteti tudi Vaše blagorodje
med svoje odjemalce ter zagotavljam v vsakem
oziru najboljšo postrežbo in najnižje cene.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Dragotin Herzog.

Loterijske številke.

Gradec, dne 6. maja 1905: 30, 59, 22, 3, 48.
Dunaj, „ „ „ „ 70, 30, 86, 84, 61.

Natakarica

poštenega značaja se takoj sprejme.

Poleg stanovanja in hrane dobi **4⁰/₀** od
vseh dohodkov. (234) 3-1

Kje, pove upravništvo „Domovine“.

Naprodaj je

HIŠA

zraven je nekaj njiv in travnik s sadnim drevjem
10 minut od Laškega trga v zelo prijaznem kraju.
Za upokojece jako pripravno.

Natančneje se izve pri **FRANCU DROLC,**
organistu v **Laškem trgu.** (228) 3-2

Original
SINGER
Nähmaschinen
Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.
Vsak šivalni stroj ima varstveno znamko.

Man beachte
die Fabrikmarke.

Najprimernejša darila za godove,
birno itd. so

Singerjevi
šivalni stroji
za domačo porabo in obrtne svrhe
vsake vrste.

Velika trpežnost in vzorna konstrukcija usposablja stroje do najvišje
tvornosti ter so vsakomur v uporabo.

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih
modernega in umetnega vezenja

Singerjevi šivalni stroji so na največjih svetovnih razstavah
odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev
CELJE, Kolodvorska ulica št. 8. (152) — 10

Zelo velike važnosti je,
da si vsak kmetovalec
nabavi novo izumljene

s katerimi lahko
ena oseba toliko
naredi kakor 6
oseb z malimi,
navadnimi
= grabljami. =

Prodaja pri
„Merkurju“,

trgovina z železnino **P. Majdič-a** v Celju.

vlačne grablje

Vsakdo si
lahko grablje
ogleda, ne
da bi
bil siljen iste
kupiti.

Gumi za cepljenje trt

najboljše kakovosti se dobiva v
„Zvezni trgovini“ poprej
D. Hribar v Celju.

POSOJILNICA V CELJU.

Aktiva.

Bilanca za leto 1904.

Pasiiva.

		K	v			K	v
1	Račun inventarja:			1	Račun deležev:		
	Stanje pisarniškega inventarja 31. dec. 1904	4.381	78		Stanje glav. deležev 31. dec. 1904 K 28.820—		
2	„ posojil:				Stanje oprav. deležev 31. dec. 1904 „ 58.344'10	87.164	10
	Stanje 31. decembra 1904	4.003.894	70	2	„ hranilnih vlog:		
3	„ naloženega denarja v raznih denar. zavodih:				Stanje 31. decembra 1904 . . K 6.871.957'77		
	Stanje 31. decembra 1904	839.856	71		Kapitaliz. obresti za l. 1904 . . . 251.547'69	7.123.505	46
4	„ poštne hranilnice:			3	„ pro diversi:		
	Stanje 31. decembra 1904	7.895	93		Stanje prejetih prehodnih zneskov 31. dec. 1904	1.128	17
5	„ tekoči:			4	„ raznih obresti in dividende:		
	Stanje 31. decembra 1904	960.329	54		Za l. 1904 predplačane obresti od posojil . .	17.760	41
6	„ pro diversi:				Nevzdignjena dividenda 31. decembra 1904 . .	5.146	27
	Stanje predplačanih ekspenzarjev 31. dec. 1904	1.871	55	5	„ hiš:		
	Stanje predplačane zavarovalnine 31. dec. 1904	219	76		I. Hiša na Ringu, v Graški in		
	Stanje izdanih vadijev 31. decembra 1904. .	4.656	—		Kovaški ulici v Celju:		
7	„ vrednostnih listin:				Stanje dolgov 31. decembra 1904	15.727	76
	Stanje 31. decembra 1904	773.617	50	6	„ splošne rezerve:		
8	„ raznih obresti:				Stanje 31. decembra 1904	12.000	—
	Stanje 31. decembra 1904:			7	„ posebne rezerve:		
	Zamudne in zaostale obresti od posojil . .	105.919	58		Stanje 31. decembra 1904	302.651	14
	Nevzdignjene in kapitalizovane obresti od naloženega denarja v raznih denarnih zavodih	28.799	10	8	„ izgube in dobička:		
	Nevzdignjene obresti pri poštni hranilnici	33	45		Čisti dobiček leta 1904	21.474	28
	Nevzdignjene in kapitalizovane obresti od tekočega računa	31.196	61				
	Nerealizovani kuponi vrednostnih listin . .	13.523	49				
9	„ splošne rezerve:						
	Stanje splošne rezerve, naložene na lastno vl. knj. št. 2696 dne 31. decembra 1904 . .	12.000	—				
10	„ hiš in zemljišč:						
	I. Narodni dom v Celju:						
	Stanje vrednosti 31. decembra 1904	497.405	55				
	Stanje vrednosti hiš. inventarja 31. dec. 1904	11.008	52				
	Zaostala najemnina 31. decembra 1904 . . .	300	75				
	Predplačana zavarovalnina 31. dec. 1904 . .	390	—				
	II. Hiša v Graški ulici v Celju:						
	Stanje vrednosti 31. decembra 1904	74.775	77				
	Stanje vrednosti hiš. inventarja 31. dec. 1904	86	61				
	Predplačana zavarovalnina 31. decembra 1904	25	—				
	Zaostala najemnina 31. decembra 1904 . . .	769	61				
	III. Hiša v Savinjski ulici v Celju:						
	Stanje vrednosti 31. decembra 1904	19.814	11				
	Zaostala najemnina 31. decembra 1904 . . .	25	96				
	IV. Hiša na Ringu, v Graški in Kovaški ulici v Celju:						
	Stanje vrednosti 31. decembra 1904	75.300	11				
	Stanje vrednosti hiš. inventarja 31. dec. 1904	5	58				
	Zaostala najemnina 31. decembra 1904 . . .	322	53				
	V. Zemljišča:						
	Stanje vrednosti 31. decembra 1904	26.827	19				
	Stanje vrednosti inventarja in živine 31. decembra 1904	3.371	20				
11	„ blagajne:						
	Gotovina 31. decembra 1904	87.933	40				
		7.586.557	59			7.586.557	59

CELJE, dne 31. decembra 1904.

Ta računski sklep z glavnimi in pomožnimi knjigami primerjali in v redu našli:

Za nadzorstvo:

Dr. Jos. Sernec l. r.
ravnatelj.

Lovro Baš l. r.
nam. ravnatelja.

Fran Lončar l. r.
tažnik.

Dragotin Hribar l. r.

Franc Ogradi l. r.
udje nadzorstva.

Dr. Janko Sernec l. r.
(231) 2-2

Trgovski pomočnik

dober prodajalec, blizu 30 let star, več obih deželnih jezikov, se sprejme takoj v mešano trgovino na deželi. — Ponudbe naj se pošiljajo pod „**Trgovec**“, poste restante Celje. (213) 3—3

Hiša

s tremi sobami, kuhinja, sadonosnik na lepem kraju blizu Slatinskih kopališč se zaradi preseljenja roda **proda** ali pa da **v najem**.

Natančneje se izve pri **Alojzu Žolgarju**, Sv. Peter-Medvedovo selo, pošta Pristova.

ŠKROPILNICE „SYPHONIA“

za vinograde in hmeljnike
za **zatiranje sadnih škodljivcev**

proti boleznim na perju, za odpravo predenca in divje sorčice itd.

Same ob sebi delujoče, nošnje brizgalnice tudi z bakrenim kotlom

za 10 ali 15 litrov tekočine, s pripravo za **petrolejno mešanico** ali brez nje in vožnje, same ob sebi delujoče brizgalnice proizvajajo kot specialitete

Ph. Mayfarth & Co.

tvornice poljedelskih strojev, specialna tvornica vinskih in sadnih stiskalnic in drugih strojev

DUNAJ, II. Taborstrasse št. 71.

Ilustrovani ceniki zastoj.

Zastopniki in preprodajalci se iščejo.